

Fiscooloog

Invoering belastingvermindering voor investeringen in groei-bedrijven

Auteur(s): Ph. Hinnekens/L. Wellens

Editie: 1553 p. 3

Publicatiedatum: 07 februari 2018

Invoering belastingvermindering voor investeringen in groei-bedrijven

Als onderdeel van het zogenaamde Zomerakkoord, wordt een nieuwe belastingvermindering van 25 % ingevoerd voor investeringen in kwalificerende groei-bedrijven ('scale ups'); (zie reeds kort Fisc., nr. 1540, p. 10). De regering sluit met dit nieuwe stelsel aan bij haar eerdere fiscale stimulans voor de financiering van KMO-vennootschappen, namelijk de zogenaamde 'tax shelter' voor startende ondernemingen en de belastingvrijstelling voor interesten van leningen aan startende ondernemingen (zie o.m., Fisc., nr. 1438, p. 4).

In tegenstelling tot de hervorming van de vennootschapsbelasting die het voorwerp uitmaakte van een afzonderlijk wetsvoorstel dat inmiddels de eindmeet heeft bereikt (Fisc., nr. 1549, p. 2), is de nieuwe regeling voor groei-bedrijven nog niet formeel goedgekeurd in het Parlement. Zij maakte oorspronkelijk deel uit van het ontwerp van Relancewet (stuk nr. 54-2839/0018). Maar nadat de Franstalige Gemeenschap een belangenconflict inriep ten aanzien van sommige onderdelen van het ontwerp (inzake verenigingswerk, enz.), is de nieuwe regeling inzake groei-bedrijven overgeheveld naar een nieuw voorstel van Relancewet (nr. 54-2922/001) dat alle maatregelen uit het oorspronkelijke ontwerp van Relancewet herneemt, met weglating van die onderdelen waarvoor het belangenconflict ingeroepen werd. De Kamer heeft inmiddels beslist dit nieuwe wetsvoorstel 'dringend' te behandelen. De hierna besproken maatregelen zijn terug te vinden in de artikelen 28 tot en met 39 van het nieuwe wetsvoorstel.

Bestaande steunmaatregelen

Via de zogenaamde 'Crowdfundingwet' van 10 augustus 2015 voerde de federale wetgever reeds enkele gunstmaatregelen in die de financiering van KMO's (in de zin van art. 15 en 15/1 W.Venn.) moeten ondersteunen door die financiering voor particulieren fiscaal aantrekkelijker te maken.

Tax shelter voor startende ondernemingen

Zo werd een 'tax shelter' ingevoerd, waarbij een belastingvermindering toegekend wordt voor kapitaalbrengen in geld, vergoed in aandelen op naam, in een kwalificerende, startende kleine vennootschap ('*equity financing*'; art. 145/26 WIB 1992). De vennootschap wordt als starter beschouwd gedurende de eerste vier jaar sinds haar oprichting. De inbreng kan zowel rechtstreeks geschieden (hetzij 'onderhands', hetzij door tussenkomst van een erkend crowdfundingplatform), dan wel onrechtstreeks middels (i) een financieringsvehikel, in welk geval de bemiddeling van een erkend crowdfundingplatform noodzakelijk is, (ii) een deelneming in een openbaar startersfonds, of (iii) een deelneming in een private startersprivak.

De belastingvermindering geldt (tot nog toe) niet voor een bedrijfsleider die investeert in zijn eigen vennootschap, ook niet wanneer hij het mandaat onrechtstreeks uitoefent via een managementvennootschap. Bovendien zijn een rist vennootschappen, waarvan de wetgever uitgaat dat zij geen extra financiering nodig hebben, uitgesloten (o.a. vennootschappen die reeds dividenden of kapitaal hebben uitgekeerd, thesaurie-, financierings- of beleggingsvennootschappen). Ook management- en (onroerende) patrimoniumvennootschappen worden uitgesloten.

Het bedrag waarop het voordeel berekend wordt, is beperkt tot 100.000 EUR per jaar per belastingplichtige. Bovendien geldt de belastingvermindering enkel voor het verwerven van nieuwe aandelen die een participatie van 30 % in het kapitaal van de inbrenggenietende vennootschap niet overschrijden. Tot slot bedraagt de totale, kwantitatieve limiet op het niveau van de vennootschap 250.000 EUR. Voor bijkomende kapitaalbrengen kan geen belastingvermindering worden verkregen.

Wanneer aan alle voorwaarden voldaan is, heeft de inbrenger recht op een belastingvermindering ten belope van 30 % (kleine vennootschap) of 45 % (microvennootschap) van zijn of haar netto kapitaalbreng (d.i. na aftrek van eventuele vergoedingen en kosten). Deze belastingvermindering is slechts definitief verworven indien de aandelen na vier jaar (behoudens uitzonderlijke gevallen zoals overgang door overlijden) nog steeds in het bezit zijn van de inbrenger. In het andere geval volgt een proportionele terugname (per maand) van de toegekende belastingvermindering.

Het voorstel van Relancewet voert ten aanzien van deze regeling enkele niet onbelangrijke wijzigingen door.

* In de bestaande regeling mag de vennootschap, zoals gezegd, nog geen kapitaalvermindering hebben doorgevoerd, noch dividenden hebben uitgekeerd. Die regeling wordt nu versoepeld, in de zin dat voortaan geen rekening wordt gehouden met kapitaalverminderingen die doorgevoerd zijn "ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies".

* In de bestaande regeling komt een inbreng niet voor de belastingvermindering in aanmerking wanneer die gebeurt door iemand die rechtstreeks of onrechtstreeks bedrijfsleider is van de vennootschap. Die uitsluiting wordt nu versoepeld. Voortaan wordt de inbreng slechts uitgesloten als de inbrenger "op het ogenblik van de kapitaalbreng" rechtstreeks of onrechtstreeks bedrijfsleider is. Dat hij nadien rechtstreeks of onrechtstreeks bedrijfsleider van de vennootschap wordt, vormt geen beletsel (meer), op voorwaarde dat hij daarvoor "geen vergoeding verkrijgt".

* Ook de uitsluiting van de inbreng door iemand die als vaste vertegenwoordiger van een

andere vennootschap een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of een gelijksoortige functie uitoefent, wordt versoepeld; de uitsluiting geldt slechts als men "op het ogenblik van de kapitaal-inbreng" een dergelijke vaste vertegenwoordiger is.

* Uitgesloten is ook de inbreng in een vennootschap die een aannemings- of *lastgevingsovereenkomst heeft afgesloten met een andere vennootschap waarvan de inbrenger aandeelhouder is en waarbij die andere vennootschap er zich toe heeft verbonden om tegen vergoeding een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur, van commerciële, financiële of technische aard op zich te nemen in de eerste vennootschap. Ook die uitsluiting wordt versoepeld. Zij geldt alleen nog wanneer de inbrenger, "op het ogenblik van de kapitaal-inbreng" aandeelhouder is van die andere vennootschap.

Al deze wijzigingen zullen van toepassing zijn vanaf het aanslagjaar 2019.

Vrijstelling interesten op leningen startende ondernemingen

Ook de schuldfinanciering van een startende onderneming (ook hier binnen vier jaar sedert de oprichting) wordt fiscaal gestimuleerd (art. 21, al. 1, 13° WIB 1992), doch enkel in geval van tussenkomst van een erkend crowdfundingplatform ('*crowdfunding*'), al dan niet middels de tussenschakeling van een financieringsvehikel.

De natuurlijke persoon/schuldeiser kan zo, onder voorwaarden, een vrijstelling bekomen van belasting op de interesten verbonden aan de eerste (kwalificerende) schijf van 15.320 EUR (aanslagjaar 2019) en dit onafhankelijk van de omvang van de verworven interesten. De vrijstelling wordt m.a.w. enkel bepaald in termen van de hoofdsom.

Aan deze regeling brengt het wetsvoorstel geen wijzigingen aan.

Financiering groei-bedrijven

De nieuwe belastingvermindering voor inbrengen in een groei-bedrijf (nieuw art. 145/27 WIB 1992) vanaf aanslagjaar 2019 (inbrengen vanaf 1 januari 2018) sluit naadloos aan op de tax shelter voor startende ondernemingen. Het financieringsprobleem voor jonge ondernemingen is immers niet beperkt tot de 'opstartfase' maar stelt zich ook bij de verdere 'groei'. Door de fiscale incentive uit te breiden naar de volgende fase in het leven van de onderneming, wenst de regering de grote bedragen op de Belgische spaarboekjes aan te spreken voor investeringen in starters en groei-bedrijven, om zodoende de economische groei en werkgelegenheids-groei verder te ondersteunen.

De belastingvermindering wordt ook in deze nieuwe regeling toegekend voor inbrengen in geld, in ruil voor nieuwe aandelen op naam, hetzij door rechtstreekse inschrijving (ofwel 'onderhands', ofwel via bemiddeling van een erkend crowdfundingplatform), hetzij middels tussenkomst van een financieringsvehikel, in welk geval de beleggingsinstrumenten steeds geplaatst moeten worden door een erkend crowdfundingplatform. Deze inbrengen dienen te gebeuren vanaf het vijfde tot en met het tiende jaar na oprichting van de vennootschap. De vennootschap is dus geen echte 'start up' meer, maar eerder een '*scale up*'.

In het nieuwe gunststelsel is niet voorzien in de mogelijkheid om te investeren via de tussenschakeling van een openbaar (starters)fonds of een private (starters)privak. De reden hiervoor is niet helemaal duidelijk.

Indien de investeerder/natuurlijke persoon een kwalificerende inbreng doet onder de hieronder beschreven voorwaarden en beperkingen, dan heeft hij recht op een (federale) belastingvermindering ten belope van 25 % van zijn netto-inbreng. In tegenstelling tot het bestaande stelsel voor 'starters', wordt hier dus geen onderscheid gemaakt naargelang de investering gebeurt in een kleine vennootschap (art. 15, § 1-6 W.Venn.) dan wel in een microvennootschap (art. 15/1 W.Venn.).

Kwalificerende vennootschap

Om in aanmerking te kunnen komen voor dit gunststelsel, moet de belastingplichtige investeren in een 'kleine' vennootschap in de zin van artikel 15 W.Venn. (een voorwaarde waaraan voldaan moet zijn voor het belastbaar tijdperk waarin de inbreng gebeurt). Het moet gaan om een vennootschap met zetel in België of in een andere EER-lidstaat, voor zover zij een Belgische inrichting heeft.

De vennootschap moet niet enkel meer dan vier en ten hoogste tien jaar oud zijn, maar ook minstens 10 voltijdse equivalenten (VTE) tewerkstellen via arbeidsovereenkomsten. De bedrijfsleider geldt eveneens als een VTE indien hij voor zijn activiteiten binnen de vennootschap sociale bijdragen als zelfstandige in hoofdberoep verschuldigd is. Deze voorwaarde inzake tewerkstelling moet bovendien vervuld blijven gedurende een periode van twaalf maanden volgend op de kapitaalbreng, op straffe van *pro rata temporis* verval (ten belope van 1/12 per maand) van de belastingvermindering in de mate dat die voorwaarde niet langer nageleefd wordt.

Om als 'groeibedrijf' in aanmerking te komen, is het noodzakelijk dat tijdens de laatste twee aanslagjaren die de volstorting van de aandelen voorafgaan, (i) hetzij de jaaromzet van de vennootschap met gemiddeld 10 % per aanslagjaar gestegen is, (ii) hetzij het aantal VTE die de vennootschap krachtens arbeidsovereenkomsten tewerkstelt, met gemiddeld ten minste 10 % per aanslagjaar gestegen is (een voorwaarde die los staat van het voormelde minimum aantal van 10 VTE). Deze groeicriteria worden in principe beoordeeld op basis van de jaarrekeningen van de vennootschap. Maar als dit onmogelijk is, "moet de vennootschap aan de Administratie kunnen vragen om te attesteren dat aan minstens één van deze criteria is voldaan" (stuk nr. 54-2839/001, 194). Overigens machtigt het wetsvoorstel de Koning om te bepalen hoe het voldoen aan minstens één van de criteria moet worden bewezen.

De groeicriteria worden slechts eenmalig beoordeeld, namelijk op het moment van inbreng. Mocht de groei na de inbreng stilvallen, dan heeft dit geen gevolgen voor de toegekende belastingvermindering.

Uitgesloten vennootschappen en inbrengen

Daarnaast bevat de ontwerpakte zoals bij de 'tax shelter' voor starters, ook hier een lange reeks van uitsluitingen. Zo zijn vennootschappen opgericht in het kader van een fusie of splitsing uitgesloten. Dit is ook het geval voor beleggings-, thesaurie- of financieringsvennootschappen, en eveneens voor patrimonium- en bestuurdersvennootschappen. De vennootschap mag de opgehaalde gelden ook niet aanwenden voor de uitkering van dividenden, het aankopen van aandelen of het verstrekken van leningen. Deze voorwaarden moeten vervuld blijven gedurende 48 maanden volgend op de volstorting van de aandelen (zie ook *infra*).

De inbrenggenietende vennootschap mag niet beursgenoteerd zijn, noch in financiële problemen verkeren (collectieve insolventieprocedure) op het moment van de inbreng. Zij mag ook hier nog niet zijn overgegaan tot het uitkeren van kapitaalverminderingen of dividenden. Maar zoals bij de 'tax shelter' voor starters (zie hoger) wordt geen rekening gehouden met kapitaalverminderingen "ter aanzuivering van een geleden verlies of om een reserve te vormen tot dekking van een voorzienbaar verlies".

Een belastingplichtige die rechtstreeks of onrechtstreeks bedrijfsleider is van de inbrenggenietende vennootschap op het moment van de kapitaal-inbreng, komt ook hier niet in aanmerking voor het gunststelsel. Maar de uitsluiting geldt hier evenmin als hij pas na zijn inbreng bedrijfsleider wordt van de vennootschap en hij hiervoor geen vergoeding ontvangt.

"Op het ogenblik van de kapitaal-inbreng" mag de belastingplichtige ook hier niet als 'vaste vertegenwoordiger' van een andere vennootschap een opdracht als bestuurder, zaakvoerder, vereffenaar of een gelijksoortige functie uitoefenen.

En zoals bij de incentive voor de starters, geldt hier ook eenzelfde uitsluiting voor kapitaal-inbrengen in een vennootschap die een aannemings- of lastgevingsovereenkomst heeft afgesloten met een andere vennootschap, waarbij deze laatste vennootschap er zich toe verbonden heeft om tegen vergoeding een leidende werkzaamheid van dagelijks bestuur van commerciële, financiële of technische aard op zich te nemen in de eerste vennootschap; althans wanneer de inbrenger "op het ogenblik van de kapitaal-inbreng" aandeelhouder is van die andere vennootschap.

Beperkingen

Net zoals onder het gunststelsel voor de starters, geldt ook hier in hoofde van eenzelfde investeerder een maximumparticipatie van 30 %. In de mate dat inbrengen tot een hogere participatie leiden, komen zij niet in aanmerking voor het gunststelsel van de groei-bedrijven. De inbreng voor het meerdere gaat fiscaal verloren en kan aldus beter ingebracht worden in een andere, eveneens kwalificerende vennootschap.

Zoals in het gunststelsel voor starters kan ook hier per belastingplichtige en per jaar maximaal 100.000 EUR fiscaal gunstig ingebracht worden. De grens van 100.000 EUR wordt niet geïndexeerd. Elke echtgenoot kan het volledige bedrag benutten (stuk nr. 54-2839/001, 197).

De grens van 100.000 EUR geldt als een 'korf' voor beide gunststelsels (starters en groei-bedrijven) samen. Ook de inbrengen in het kader van de tax shelter voor starters moeten dus in aanmerking worden genomen om de limiet van 100.000 EUR *in globo* te beoordelen. Gelet op de lagere belastingvermindering voor een investering in een groei-bedrijf (25 % op de netto-inbreng, i.p.v. 30 % of 45 % bij de startende ondernemingen), kan het interessanter zijn eerst de belastingvermindering voor starters uit te putten.

Ingeval de belastingplichtige in één belastbaar tijdperk kwalificerende inbrengen heeft verricht voor meer dan het toegestane bedrag, mag hij zelf kiezen welke investeringen geheel of gedeeltelijk in aanmerking zullen worden genomen om de belastingvermindering te berekenen (stuk nr. 54-2839/001, 197). Het eventuele saldo is niet overdraagbaar naar een volgend belastbaar tijdperk (stuk nr. 54-2839/001, 198).

Ook op het niveau van de vennootschap zelf wordt een 'korf' toegepast. In het kader van het gunststelsel voor de starters kan een vennootschap maximaal 250.000 EUR aan kapitaal ophalen. Onder het gunststelsel voor groei-bedrijven bedraagt dit maximum 500.000 EUR (ook deze bedragen worden niet geïndexeerd); met dien verstande dat dit maximum van 500.000 EUR verminderd moet worden met het kapitaal dat de vennootschap in voorkomend geval reeds onder het gunststelsel voor de starters zou hebben opgehaald. Een vennootschap die reeds het maximum van 250.000 EUR heeft opgehaald onder het gunststelsel van de starters, kan bijgevolg nadien nog slechts $(500.000 - 250.000 =) 250.000$ EUR ophalen onder het gunststelsel voor de groei-bedrijven.

Net zoals in het bestaande gunststelsel voor de starters, is het belastingvoordeel ook in de regeling voor de groei-bedrijven slechts definitief verworven na vier jaar. De investeerder moet de aandelen gedurende vier jaar vanaf de aanschaffing in zijn bezit houden, zo niet wordt de belastingvermindering *pro rata temporis* teruggenomen, met name met 1/48 per volle maand die nog overblijft tot het einde van de periode van 48 maanden. Deze sanctie wordt echter niet toegepast indien de overdracht van de aandelen plaatsvindt naar aanleiding van het overlijden van de inbrenger.

Ook de "sluiting van de vereffening" van de inbrenggenietende vennootschap of het financieringsvehikel, wordt in dit verband als een 'overdracht' aangemerkt. Behalve indien deze vereffening het gevolg is van een faillissement.

Zoals onder de 'tax shelter' voor starters, kan het belastingvoordeel voor de verwerving van werkgeversaandelen (in de zin van art. 145/1, 4° WIB 1992), ten aanzien van dezelfde uitgave niet gecumuleerd worden met het nieuwe gunststelsel.

Formaliteiten

Net zoals dat het geval is bij de gunstregeling voor de starters, moet de belastingplichtige ook hier elk jaar kunnen aantonen dat hij nog in het bezit is van de aandelen die aanleiding gaven tot de belastingvermindering en dit voor de vier belastbare tijdperken die volgen op dat van de inbreng. Deze stavingsstukken omvatten documentatie waaruit blijkt dat aan alle inhoudelijke voorwaarden werd voldaan en dat de aandelen nog in zijn bezit zijn. Faalt de belastingplichtige om aan te tonen dat de aandelen nog in zijn bezit waren voor een bepaald belastbaar tijdperk, dan zal de Administratie ervan uitgaan dat zij vervreemd werden op 1 januari van dat belastbaar tijdperk (stuk nr. 54-2839/001, 198). De manier waarop dit bewijs moet worden geleverd, zal bij KB worden vastgesteld (zoals dit al eerder gebeurde in het kader van de 'tax shelter' voor starters; zie het modelattest in het *Belgisch Staatsblad* van 16 september 2016).

Conclusie

De regering gaat door op haar elan om de financiering van kleine vennootschappen fiscaal aan te moedigen teneinde zo de economie aan te zwengelen en het omvangrijke spaarkapitaal van de Belgen te mobiliseren. Daartoe breidt zij de gunstmaatregel voor *equity financing* - de 'tax shelter' voor starters - uit naar ondernemingen die niet alleen de 'start up'-fase overleefd hebben, maar ook blijf geven van een verder groeipotentieel (in omzet en/of in tewerkstelling). Beide gunststelsels hebben parallelle toepassingsvoorwaarden, zij het dat een groei-bedrijf (nog) niet ondersteund kan worden via een private (starters)privak of openbaar (starters)fonds. Bovendien delen beide

maatregelen ook de limieten binnen dewelke het belastingvoordeel kan worden genoten, zowel op het niveau van de investeerder als dat van de vennootschap zelf, zodat zij in zekere mate communicerende vaten zijn.

Philippe Hinnekens
Laurens Wellens

Kaderstukje

Verboden staatssteun ?

De memorie van toelichting bij het oorspronkelijke wetsontwerp sluit niet uit, dat de gunstmaatregelen voor starters en voor groei-bedrijven door de Europese Commissie zouden kunnen worden aangemerkt als 'staatssteun' (stuk nr. 54-2839/001, 199). Tegelijk verwijst zij naar de Europese 'de minimis'-regeling. Die houdt in dat er hoe dan ook geen sprake is van verboden staatssteun als de steun geen 200.000 EUR per onderneming over een periode van drie fiscale aanslagjaren overschrijdt. Die grens omvat alle steun die een onderneming krijgt (en dus niet enkel de steun in het kader van de gunstmaatregelen voor starters en groei-bedrijven).

De memorie lijkt in dit verband de bal in het kamp van de betrokken vennootschappen te leggen. Zij laat immers uitschijnen dat het aan hen is om erover te waken dat de grens van 200.000 EUR gemeten over drie jaar niet wordt overschreden. De memorie merkt in dit verband nog op dat dit mogelijksterwijs vooral in het kader van de regeling voor groei-bedrijven problematisch kan zijn, wanneer die bedrijven geen gebruik hebben gemaakt van het gunststelsel voor starters, omdat ze dan in totaal nog 500.000 EUR over een periode van zes jaar aan kapitaal kunnen ophalen (zie hoger). Zij maant daarom vooral die bedrijven aan "oplettend" te zijn.

© Roularta Media Group NV - This copy is licensed to 91.183.170.74